

Dosarul nr. 2ra-409/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: O. Ionașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, I. Muruianu, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Andrei Macovei, reprezentat de către avocatul Vasile Pruteanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Macovei împotriva Nataliei Bogdan cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Andrei Macovei, reprezentat de către avocatul stagiar Ion Pruteanu și a fost menținută hotărârea din 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La data de 19 noiembrie 2018 Andrei Macovei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Bogdan cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea din 26 octombrie 2010 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost desfăcută căsătoria între el și Natalia Bogdan (Macovei) și a fost încasată de la el în beneficiul Nataliei Bogdan (Macovei) pensia de întreținere a fiului minor, XXXX, în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile lunare, începând cu data de 13 august 2010 până la atingerea majoratului de către copil.

A menționat că la data de 15 iulie 2010 Natalia Bogdan (Macovei) a plecat la muncă peste hotarele țării, astfel, el s-a ocupat de educația, creșterea și întreținerea fiului XXXX.

A susținut că la data de 06 ianuarie 2011 a depus la Judecătoria Centru, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Bogdan (Macovei) cu privire la determinarea domiciliului copilului minor cu el, încasarea pensiei de întreținere a fiului XXXX de la Natalia Bogdan (Macovei) în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri, începând cu data de 06 ianuarie 2011 până la atingerea majoratului de către copil.

A afirmat că prin hotărârea din 14 iunie 2011 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost determinat locul de trai al copilului minor, XXXX, cu el și a fost încasată de la

Natalia Bogdan (Macovei) în beneficiul lui pensia de întreținere a fiului, XXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri, începând cu data de 06 ianuarie 2011 până la atingerea majoratului.

A notat că hotărârea primei instanțe a fost atacată cu apel de către Natalia Bogdan (Macovei).

A comunicat că până la examinarea cererii de apel, au convenit că el își dă acordul ca fiul XXXX să locuiască cu mama și refuză pensia de întreținere stabilită prin hotărârea judecătorească din 14 iunie 2011, iar Natalia Bogdan (Macovei) refuză pensia de întreținere, ce urma să-i fie achitată până la atingerea majoratului de către fiului lor și va depune la executorul judecătoresc Dumitru Manole o cerere de restituire a documentului executoriu fără executare, fapt pentru care va recunoaște apelul. Tot atunci, a anunțat-o pe Natalia Bogdan (Macovei) despre faptul că o va ajuta financiar în măsura posibilităților sale la creșterea fiului.

A relevat că la data de 08 august 2011 a semnat o declarație legalizată notarial, prin care și-a exprimat acordul ca domiciliul permanent al copilului minor XXXX să fie stabilit cu mama sa, Natalia Bogdan (Macovei), iar la data de 16 august 2011 a depus la executorul judecătoresc Rodica Gurgurov o cerere, prin care a solicitat încetarea procedurii de executare nr. 148-971/2011 din 15 august 2011, intentată în baza documentului executoriu nr. 2-1489 din 14 iunie 2011, emis de Judecătoria Centru, mun.Chișinău.

A invocat că în baza cererii depuse la data de 17 august 2011, executorul judecătoresc a dispus încetarea procedurii de executare.

A precizat că ulterior, la data de 16 august 2011 Natalia Bogdan (Macovei) a depus la executorul judecătoresc Dumitru Manole o cerere, prin care a solicitat restituirea documentului executoriu fără executare, pe motiv că la moment nu are necesitate de a fi încasată de la debitor pensia de întreținere a copilului minor și în baza cererii depuse, în aceeași zi, executorul judecătoresc Dumitru Manole a dispus, printr-o încheiere, restituirea fără executare a documentului executoriu.

A specificat că prin decizia din 08 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Natalia Bogdan (Macovei), a fost casată hotărârea din 14 iunie 2011 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către el împotriva Nataliei Bogdan (Macovei) a fost respinsă, iar conform înțelegerii avute cu ultima, el nu a atacat cu recurs la Curtea Supremă de Justiție decizia instanței de apel.

A declarat că în temeiul angajamentului asumat unilateral, în perioada 08 decembrie 2011 - decembrie 2016, periodic, prin diferite sume de bani, a contribuit financiar la întreținerea fiului său minor, XXXX.

A notat că la data de 31 ianuarie 2017, ziua în care a fost inițiată o nouă procedură de executare la cererea Nataliei Bogdan (Macovei), situația materială a sa în comparație cu cea din data adoptării hotărârii judecătorești - 26 octombrie 2010 a suferit schimbări esențiale, care au condiționat înrăutățirea considerabilă a acesteia.

A menționat că la data de 04 iunie 2011 a înregistrat căsătoria cu Diana Mihalachi, iar ultima la acel moment avea la întreținere fiul minor din prima căsătorie, YYYY, care și în prezent locuiește permanent și este întreținut de familia nou formată.

A comunicat că la data de 11 mai 2012 în familia nou formată s-a născut fiica, YYYY, iar la data de yyyy s-a născut fiul ZZZZ.

A indicat că la data de 08 august 2015 fiul minor, ZZZZ a fost diagnosticat cu o maladie înnăscută - insuficiență cardiacă și tensiune pulmonară, suportând mai multe intervenții chirurgicale, fiindu-i stabilit gradul 3 de invaliditate și o pensie lunară în

mărime de 333,51 de lei, care la moment constituie suma de 367,20 de lei, iar starea sănătății copilului necesită ca un părinte să se afle mereu alături de acesta, din care motiv la data de 14 decembrie 2016 s-a eliberat din serviciu.

A susținut că pentru a achita intervențiile chirurgicale suportate de către fiul Sebastian Macovei, tratamentul ulterior, alte cheltuieli curente, la data de 10 noiembrie 2015 a luat cu împrumut de la Elena Antonosevici, pe un termen de 5 ani, suma de 50000 de lei, iar la data de 15 iulie 2016 - suma de 30000 de lei.

A reiterat că la data de 24 ianuarie 2017 pe numele minorului Sebastian Macovei a fost eliberat certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă seria CN nr. 233926, conform căruia este încadrat în grad de dizabilitate medie, iar din 14 decembrie 2016 până în prezent, Andrei Macovei nu este angajat în câmpul muncii, fapt confirmat prin înscrisurile din carnetul de muncă seria AB nr. 0115127 și prin certificatul eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr. X-01/09-2766 din 26 iunie 2018, din care motiv situația materială a sa a devenit precară, astfel că este în imposibilitate de a achita lunar pensia stabilită prin hotărârea din 26 octombrie 2010 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

A afirmat că împreună cu soția sa sunt obligați să întreținere încă 3 copii minori, XXXX, ZZZZ și a fiului din prima căsătorie, YYY, care locuiește împreună cu ei, drepturile cărora, de asemenea, nu pot fi neglijate în raport cu cele ale minorului XXXX.

A precizat că ultimul loc de muncă al său a fost în Unitatea Militară nr. 1002 a Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne, unde a activat în perioada 01 iulie 2015-14 decembrie 2016, în funcția de șef de patrulă - șofer, salariul mediul lunar al său pentru anul 2016 fiind de 4896,06 lei.

A notat că la data de 20 iunie 2018 executorul judecătoresc Ina Cușniriuc, pe marginea procedurii executorii nr. 077/p/a-77/17 intentată la data de 31 ianuarie 2017, a stabilit că conform datelor Biroului Național de Statistică, câștigul salarial mediu lunar în primul trimestru al anului 2018 constituie suma de 5906,50 de lei ($1/4 = 1476,63$ de lei), dispunând achitarea de către el în beneficiul Nataliei Bogdan (Macovei) a sumei de 24610,68 de lei, însă din cauza lipsei veniturilor constante, este în imposibilitate de a achita această sumă.

A relatat că suma de 1476,63 de lei, care urmează a fi achitată lunar în beneficiul Nataliei Bogdan (Macovei), conform încheierii executorului judecătoresc enunțată, este disproporționat de mare, reieșind din faptul că nu are un venit lunar stabil și mai are la întreținere încă 3 copii minori, unul din care este invalid de gradul 3.

A declarat că conform datelor Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru semestrul I al anului 2018, în orașe mari, pentru copii în vârstă de 7-17 ani constituie 2234,10 lei, astfel, fiecare părinte ar trebui să contribuie cu câte 1117,05 lei la întreținerea copilului minor.

A solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor XXXX, stabilită prin hotărârea din 26 octombrie 2010 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile sale lunare, pusă în executare la data de 31 ianuarie 2017 și stabilirea acesteia într-o sumă bănească fixă plătită lunar în mărime de 1117,05 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea depusă de către Andrei Macovei a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Andrei Macovei, reprezentat de către avocatul stagiar Ion Pruteanu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, ale art. 3 alin. (1), 5, 18 alin. (1) și (2) și 27 alin.(2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 și ale art. 52 alin. (1), 53 alin. (1), 58 alin. (1), 61 alin. (1), 74 alin. (1) și 110 din Codul familiei.

Instanța de apel a considerat întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii acțiunii înaintate de Andrei Macovei, având în vedere că înscrisurile prezentate în vederea susținerii acțiunii, nu constituie probe ce ar atesta înrăutățirea situației financiare a acestuia. Or, înscrisurile administrate în cauză nu confirmă că starea materială a lui Andrei Macovei s-a schimbat comparativ cu perioada de emitere a hotărârii judecătorești de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor sau există circumstanțe care ar indica la necesitatea adoptării unei soluții privind modificarea acesteia.

În acest sens, Andrei Macovei nu a dovedit o schimbare a împrejurărilor la momentul pronunțării hotărârii din 20 octombrie 2010 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor în sumă de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile lunare, adică de o micșorare a veniturilor sale.

Totodată, instanța de apel a reiterat că răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica nr. X-01/09- 2766 din 26 iunie 2018 (f. d. 9) și extrasul din carnetul de muncă al lui Andrei Macovei nu reprezintă probe, care ar demonstra că acesta nu dispune de venituri, or, veniturile persoanei fizice nu se compun doar din salariu și remunerația muncii.

Instanța de apel a menționat că în vederea dovedirii faptului că Andrei Macovei nu dispune de venituri, acesta urma să prezinte înscrisuri de la băncile comerciale, care activează pe piața bancară din Republica Moldova, care să confirme că nu deține conturi bancare deschise în băncile respective, extrase din conturilor bancare privind soldul acestora (în cazul existenței conturilor bancare), informații de la Comisia Națională a Pieței Financiare precum că nu dispune de active financiare în instituțiile financiare din țară și informații de la Inspectoratul Fiscal de Stat cu privire la veniturile declarate.

Mai mult ca atât, instanța de apel a relevat că Andrei Macovei, invocând înrăutățirea situației sale materiale, nu a prezentat nici un înscris, din care să rezulte care este venitul familiei sale, în condițiile în care soția sa, Diana Macovei este plecată peste hotarele Republicii Moldova (conform declarațiilor reprezentantului acestuia date în ședința de judecată a primei instanțe din 15 aprilie 2019, f. d. 67), iar la întreținerea copilului, ZZZZ (copilul din prima căsătorie a soției apelantului) contribuie tatăl acestuia, Anatolie Mihalachi, care prin hotărârea din 07 martie 2007 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a fost obligat la plata lunară a pensiei de întreținere în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri (f. d. 26-28).

Instanța de apel a apreciat critic argumentul apelantului precum că starea sănătății copilului XXXX necesită ca un părinte să se afle mereu alături de acesta, din care motiv la data de 14 decembrie 2016 s-a eliberat din serviciu. Or, conform certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă, eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (f. d. 18), copilul este încadrat în gradul de dizabilitate mediu, fără a fi specificat că acesta are nevoie de îngrijire permanentă din partea unui părinte, adică are nevoie de asistență personală, serviciu, care conform Hotărârii Guvernului RM nr. 314 din 23 mai 2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistența personală” și a Standardelor minime de calitate, este destinat pentru persoanele cu dizabilități severe care necesită îngrijire, însoțire și supraveghere permanentă din partea unei alte persoane

în procesul integrării lor în societate în domeniile protecției sociale, muncii, asistenței medicale, instructiv-educative, informațional, al accesului la infrastructură și altele.

Afară de aceasta, instanța de apel a invocat că nu denotă înrăutățirea situației financiare și nu constituie temei de micșorare a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor Marian Macovei, împrejurarea precum că Andrei Macovei a luat bani cu titlu de împrumut, conform a două recipise scrise olograf și semnate unilateral de către acesta.

Instanța de apel a considerat că împrejurările invocate de către Andrei Macovei nu pot constitui temei pentru modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor XXXX, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 110 din Codul familiei.

La data de 17 ianuarie 2020 Andrei Macovei, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii sau trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea și cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, iar erorile comise de către instanțele de judecată au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A menționat că instanța de apel, judecând cauza, a trecut superficial asupra circumstanțelor cauzei și a apreciat unilateral probele din dosar, a omis să verifice legalitatea hotărârii primei instanțe prin prisma prevederilor Codului familiei, ale Codului civil și ale altor legi, astfel că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției, la care s-a ajuns.

A susținut că recurentul a anexat la cererea de chemare în judecată în calitate de probe înscrisuri, care confirmă că starea materială și familială a acestuia s-a schimbat, însă instanțele judecătorești le-au apreciat eronat.

A afirmat că instanțele judecătorești nu au ținut cont de datele statistice ale Biroului Național Statistică, conform cărora minimul de existență pentru semestrul I al anului 2018, în orașe mari, pentru copii în vârstă de 7-17 ani constituie 2234,10 lei, astfel, fiecare părinte ar trebui să contribuie cu câte 1117,05 lei la întreținerea copilului minor.

A relevat că instanța de apel, la adoptarea deciziei contestate, nu a aplicat prevederile art. 76 din Codul familiei și ale pct. 5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 15 aprilie 2013 privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei, precum și a interpretat eronat prevederile art. 110 din Codul familiei.

A invocat că decizia instanței de apel a fost emisă în lipsa intimatei, Natalia Bogdan, care nu a fost citată în modul prevăzut de Codul de procedură civilă și căreia nu i s-a înmănat o copie a cererii de apel, nu i s-a permis expunerea poziției sale față de aceasta printr-o referință, a fost lipsită de posibilitatea prezentării probelor și de a depune explicații în ședința de judecată, prin ce i-au fost lezate substanțial drepturile, libertățile și interesele legitime, astfel, fiind încălcate grav normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 31 octombrie 2019, iar la data de 22 noiembrie 2019 a expediat-o în adresa părților (f. d. 130)

Astfel, recursul, declarat la data de 17 ianuarie 2020, este în termen.

Intimata Natalia Bogdan, prin referința depusă la data de 04 martie 2020, a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Andrei Macovei, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are

caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Andrei Macovei, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Andrei Macovei, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Andrei Macovei, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic